

УДК 656.06

Репіч Тетяна Анатоліївна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки праці та менеджменту

Національний університет харчових технологій

Пазич Тетяна Вікторівна

магістр

Національного університету харчових технологій

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ СИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ПРОЦЕСІВ

***Анотація.** Розглянуто теоретичні засади логістичної системи підприємства. Досліджено поняття «логістична система підприємства». Визначено проблеми, які заважають підвищенню ефективності логістичної системи на підприємстві та запропоновано низку заходів щодо удосконалення логістичної системи, що дозволить підприємству оптимізувати логістичні витрати та допоможе досягнути вищого рівня конкурентоспроможності на ринку.*

***Ключові слова:** логістична система підприємства, зниження витрат, транспортна підсистема, ефективність логістичної системи.*

Постановка проблеми. Постійні зміни і нестабільність економічної ситуації в країні і світі, а також безперервне посилення конкуренції актуалізують перед господарюючими суб'єктами проблеми, пов'язані з оптимізацією виробничо-господарської діяльності. Конкурентні переваги компанії на ринку багато в чому визначаються ефективністю його

діяльності, яка досягається багатьма способами, одним з яких є низькі витрати, в тому числі і логістичні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітні аспекти логістичної діяльності, проблеми логістичних систем на підприємствах займаються багато сучасних російських та зарубіжні дослідників, серед яких можна відзначити роботи таких вчених, як Д. Бауерсокс, Дж. Вагнер, Д. Сілвер, Т. Клосс, Т. Уайтін, Ю. А. Анікін, І. Н. Омельченко, А. М. Гаджинский і багато інших. Але постійний розвиток економіки та логістики зокрема зумовлює виникнення чималого кола питань, які потребують подальших досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Основним завданням даної статті є дослідження теоретичних аспектів логістичної діяльності, аналіз логістичної системи ТОВ «АвтоНова-Д», виявлення шляхів вдосконалення її та заходів щодо підвищення ефективності логістичної діяльності на підприємстві на основі раціоналізації транспортних процесів.

Виклад основного матеріалу. Найбільш прогресивним науково-прикладним напрямком, що володіє потенційними можливостями підвищення ефективності господарської діяльності підприємства, є логістика. Логістична система - одна з ключових понять логістики. З безлічі існуючих різноманітних систем, що забезпечують функціонування економічного механізму виробничо-комерційної діяльності, виділяють логістичні системи [2, с. 21].

Ефективність логістичної системи - це показник (або система показників), що характеризує рівень якості функціонування логістичної системи при заданому рівні загальних логістичних витрат [4, с. 21].

Щоб визначити найбільш оптимальну за структурою і функціональністю логістичну систему, необхідно розробити її проект. Для

цього слід означити три стани: виявлення проблем, планування шляхів їх вирішення і розробка пропозицій щодо створення проекту.

Об'єктом дослідження вибрали ТОВ «АвтоНова - Д» - українське підприємство займається продажем автозапчастин AfterMarket до автомобілів групи VAG з 2011 року. Під час аналізу досліджуваного підприємства, було виявлено ряд проблем пов'язаних з транспортними процесами та перевозками, нераціональними розтратами палива. Виходячи з цього знайшли шляхи вирішення даної проблеми: встановлення GPS-трекерів на автомобілі підприємства.

Транспортно-логістична діяльність підприємств забезпечує динаміку матеріалопотоків в процесі реалізації продукції. Моніторинг переміщення техніки полягає в комплексному застосуванні спеціального обладнання, яке встановлюється на технічних засобах.

GPS моніторинг - це універсальна та зручна, проста й недорога система контролю транспорту за місцезнаходженням та станом. Схеми роботи системи GPS моніторингу транспорту така: на транспортні засоби підприємства встановлюються спеціальні модулі моніторингу, в які вмонтовані GPS приймачі, мікроконтролери, флеш-пам'ять і GSM GPRS модем. Вся отримана інформація надходить на встановлений сервер системи GPS моніторингу транспорту, а так само може зберігатися в пам'яті GPS модуля, в якому можливо зберігати історію переміщень транспорту за кілька місяців.

Весь потік інформації з системи спостереження автоматично надходить на сервер, який призначений для GPS моніторингу і зберігання загальної бази даних (рис. 1).

Кількість транспортів на яких можна встановити пристрої необмежена. Контролюючі пристрої мають маленькі габарити, прості в установці і експлуатації. Коштує такий пристрій на 1 транспортний засіб 3750 грн., за даними прайс листа компанії GPSM [1].

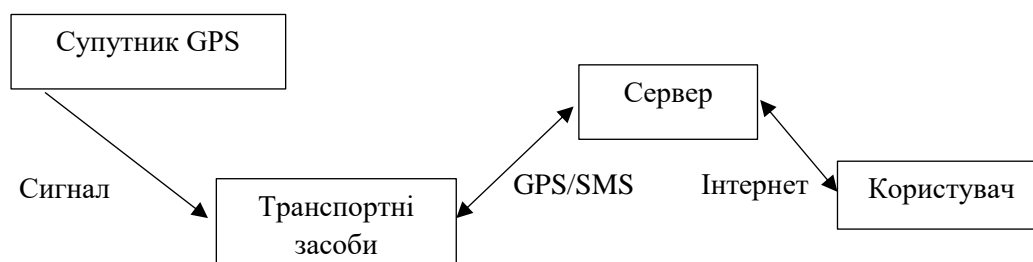

Рис. 1. Система роботи GPS-моніторингу

Джерело: вдосконалено на основі джерела [2]

На досліджуваному підприємстві, станом на 01.01.2017 року кількість транспортних засобів складала 16 одиниць, ціна за один модуль GPS складає 2812,5 грн. Обладнавши 16 транспортних засобів підприємства таким пристроями ми маємо витратити 45000 грн., та сплачувати за обслуговування на сервері 25 грн./міс.

Таблиця 1

Вихідні дані для розрахунку впровадження GPS-систем

Найменування	Показники
Кількість транспортних засобів, од	16
Вартість палива, грн./л	27,0
Вартість сервісного обслуговування транспортного засобу на 10000 км, грн	3 000
Кількість диспетчерських місць, од.	1
Заробітна плата диспетчера, грн./міс	4 200
Інвестиції в проект впровадження системи GPS на 14 транспортних засобів (контролери, датчики рівня палива, програмне забезпечення, монтажні роботи,) грн	51 200
Щомісячні платежі по всьому автопарку (абонентська плата і трафік без врахування знижки від мобільного оператора), грн	4 266

Джерело: власні розрахунки

Основними статтями на витрат на утримання автопарку в господарстві є: паливо-мастильні матеріали, амортизація, інші витрати. Очевидно, що половина витрат коштів - це витрати на паливо (рис. 2).

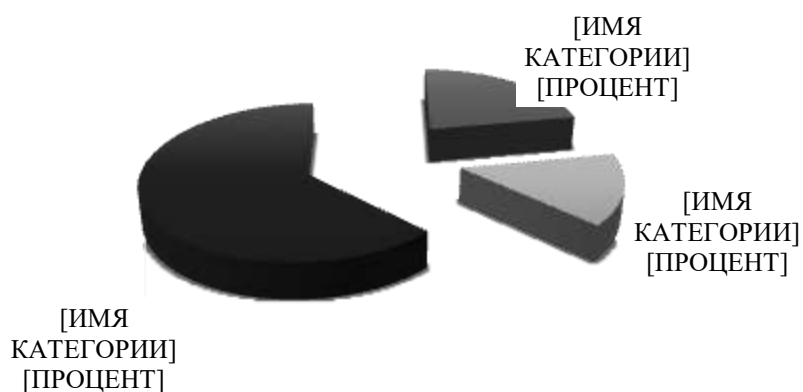

Рис. 2. Структура основних статей витрат на утримання автотранспорту на підприємстві ТОВ «АвтоНова-Д»

Розрахуємо ефект від впровадження за рахунок контролю пробігу, заправок і зливів у таблиці 2.

Таблиця 2

Ефект від впровадження системи GPS за рахунок контролю пробігу і пального

Показники	До впровадження	Після	Ефект +
Середній пробіг одного транспортного засобу, км/міс	5 060	4 858	202
Середній пробіг 16 транспортних засобів, км/міс	80 960	77 728	3 232
Середні витрати на паливо на 1 транспортний засіб, грн./міс	9 504	8 434	1 070
Середні витрати на паливо на 16 транспортних засобів, грн./міс	114 048	98 928	15 120
<i>Економічний ефект за рахунок зниження пробігу на весь автопарк грн/рік.</i>			38 780
<i>Економічний ефект за рахунок зниження витрат на паливо грн/рік</i>			181 440
<i>Всього економічний ефект рахунок впровадження контролю витрат на паливо та зниження пробігу грн/рік</i>			220 220

Джерело: складено за даними ТОВ «АвтоНова - Д» та проведених розрахунків

Таким, чином нами змодельовано зміни після впровадження системи наступних показників: зниження середнього пробігу 16 транспортних засобів на 3 232 км/міс. з економією в рік 38780 грн.

Середні витрати на паливо на 16 транспортних засобів, грн./міс знизились на 15 120 грн /міс. з річною економією 220 220 грн.

Зведемо загальний ефект від даного заходу в наступній таблиці.

Таблиця 3

Загальний ефект від впровадження системи GPS

Показник	Значення
Інвестиції, грн	51 200
Оплата праці диспетчера, грн/рік	50 400
Загальні витрати, грн	101 600
Чистий дохід від впровадження грн в рік	118 620

Джерело: власні розрахунки за даними ТОВ «АвтоНова - Д»

За запропонованим і описаним проектом по впровадженню навігаційного моніторингу на підприємстві ТОВ «АвтоНова - Д» економічний ефект склав 118 620 грн. за рік, при внесенні інвестицій у розмірі 51 200 грн., у подальшому підприємство буде сплачувати тільки щомісячні виплати у розмірі 4 266 грн./міс.

Суму економічного ефекту підприємство зможе спрямувати на розширення та розвиток підприємства.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Логістика як наука і практика управління матеріальними і пов'язаними з ними потоками фінансових ресурсів та інформації, стає все більш затребуваною.

Логістична політика підприємства розробляється з урахуванням двох чинників – бажаного рівня сервісу та мінімальної величини логістичних витрат. Для раціоналізації транспортних процесів на підприємстві було розглянуто пропозицію впровадження GPS моніторингу та змодельовано економічний ефект після впровадження. Виходячи з проведених нами досліджень в області навігаційного моніторингу можна зробити висновок, що впровадження систем GPS на досліджуваному підприємстві значно підвищить прибуток завдяки декільком факторам: скорочення витрат палива на 20-40%, скорочення реального і знищенні «оманливого» (накрученого) пробігу.

Література

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.gpsm.com.ua/aboutsystem.html>
2. Вівчар О. І. Особливості застосування інформаційних потоків у логістичному управлінні / О. І. Вівчар // Матеріали до Тринадцятої міжнародної науково-практичної конференція – Київ, 2007. – С. 50–54.
3. Григор'єв М. Н. Логістика. Просунутий курс: підручник для магістрантів. - 3-є вид., Перераб. і доп. - М.: 2015. - 734 с.
4. Міфтяхетдінов І. А. Оцінка ефективності функціонування логістичних систем / автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. - М., 2014. - 24 с.
5. Чудаков, А.Д. Логістика: [учебник] / Чудаков А.Д. - М.: Издательство РДЛ, 2013. - 480 с.